

Ј.П. Паркови и зеленило - Скопје
N.P. Parqe dhe gjelberime - Shkup

Консолидирани финансиски извештаи
за годината што завршува на
31 декември 2021 и
Извештај на независните ревизори

СОДРЖИНА

	Страна
Извештај на независните ревизори	1 - 3
Консолидиран извештај за сеопфатната добивка	4
Консолидиран извештај за финансиската состојба	5
Консолидиран извештај за промените во главнината	6
Консолидиран извештај за паричните текови	7
Белешки кон консолидираните финансиски извештаи	8 - 25
Прилог 1 – Консолидирана годишна сметка	

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО РАКОВОДСТВОТО И СОПСТВЕНИКОТ НА

Ј.П. Паркови и зеленило - Скопје N.P.Parqe dhe gjelberime - Shkup

Извештај за консолидираните финансиски извештаи

Извршивме ревизија на приложените консолидирани финансиски извештаи на Ј.П. Паркови и зеленило - Скопје N.P. Parqe dhe gjelberime - Shkup и неговите подружници (во понатамошниот текст "Групата"), кои се состојат од консолидираниот извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2021 година и консолидираниот извештај за сеопфатната добивка, консолидираниот извештај за промените во главнината и консолидираниот извештај за паричните текови за годината што тогаш завршува и преглед на значајни сметководствени политики и останати објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за консолидираните финансиски извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие консолидирани финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди кои се применуваат во Република Северна Македонија и интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за подготвување на консолидираните финансиски извештаи кои не содржат материјално погрешно прикажување, без разлика дали тоа е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие консолидирани финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија и стандардите за ревизија кои се во примена во Република Северна Македонија. Овие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата на начин кој ќе ни овозможи да добиеме разумно уверување дека консолидираните финансиски извештаи не содржат материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува спроведување на постапки за собирање на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во консолидираните финансиски извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од значајно погрешно прикажување на консолидираните финансиски извештаи, настанато како резултат на измама или грешка. При проценувањето на овие ризици ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на консолидираните финансиски извештаи на Групата со цел дизајнирање на ревизорски постапки кои што се соодветни на околностите, но не и со цел на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Групата. Ревизијата, исто така, вклучува и оценка за соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на консолидираните финансиски извештаи.

Веруваме дека ревизорските докази кои ги имаме собрано се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење со резерва.

(продолжува)

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО РАКОВОДСТВОТО И СОПСТВЕНИКОТ НА

Ј.П. Паркови и зеленило - Скопје N.P.Parqe dhe gjelberime - Shkup (продолжение)

Основи за мислење со резерва

Како што е обеледенето во Белешката 21, евидентираната вредност на основната главнина на Матичното претпријатие во својата сметководствена евиденција изнесува 766,020 илјади денари и истата не е регистрирана во Централниот Регистар на Република Северна Македонија, односно според тековната состојба во Централен регистар на Република Северна Македонија, не е наведен износот на основната главнина. Износот на основната главнина не е утврден ниту во Статутот на Матичното претпријатие. Понатаму, за целите на подготовка на консолидираните финансиски извештаи, основните главнини на подружниците ЛУНА ДООЕЛ Скопје и ФЛОРАКОМ ДООЕЛ Скопје во износ од 31,802 илјади денари и 23,384 илјади денари, соодветно, не се елиминирани со вложувањата во подружниците кои во Матичното претпријатие се целосно сметководствено обезвреднети, како резултат на што наведените основни главнини на подружниците во вкупен износ од 55,186 илјади денари се додадени на износот на основната главнина на Матичното претпријатие што не е во согласност со барањата на применливиот Меѓународен сметководствен стандард (МСС) 27 „Консолидирани и посебни финансиски извештаи“. Како резултат на тоа, не бевме во можност да се увериме во евидентираната вредност на основната главнина, така што потенцијалните ефекти од усогласувањето и евентуалните промени на состојбата на основната главнина не се вклучени во консолидираните финансиски извештаи на Матичното претпријатие и неговите подружници на 31 декември 2021 година.

Како што е обеледенето во Белешката 17, евидентираната вредност на земјиштето во износ од 675,420 илјади денари со површина од 33,759 м² се однесува на земјиште во сопственост на Република Северна Македонија од која за површина од 29,454 м² носител на правото на користење е Матичното претпријатие, додека за остатокот од 4,305 м² не е утврдено правото на користење. Исто така, за евидентираната вредност на објектите со нето сметководствена вредност од 7,195 илјади денари Матичното претпријатие има поднесено барања за утврдување на правен основ кое е во процес на легализација, додека за објекти евидентирани во подружниците со нето сметководствена вредност од 8,745 илјади денари не постои имотна документација ниту информација за колкава површина се однесува. Дополнително, вложувањата во подготовка со нето сметководствена вредност од 5,197 илјади денари се однесуваат на бесправен објект од локално значење за кој подружницата ФЛОРАКОМ ДООЕЛ Скопје во 2016 година има доставено барање до општина Карпош за утврдување на правен статус. Понатаму, Матичното претпријатие и неговите подружници не извршиле и не доставиле на располагање тестирање, односно проверка дали недвижностите и опремата се обезвреднети на 31 декември 2021 година, односно дали нивната надоместлива вредност е помала од вредностите искажани во консолидираните финансиски извештаи во согласност со применливиот Меѓународен сметководствен стандард (МСС) 36 “Обезвреднување на средства”. Како резултат на тоа, не бевме во можност да се увериме во потенцијалните ефекти на евентуалните загуби од обезвреднување на недвижностите и опремата на 31 декември 2021 година, ниту врз нето резултатот и потенцијалниот данок на добивка за годината што тогаш завршува.

Како што е обеледенето во Белешка 3.4 кон консолидираните финансиски извештаи, Матичното претпријатие и неговите подружници не извршиле актуарска проценка за да ја одредат сегашната вредност на акумулираните користи за вработените за испратнини и долгогодишна служба, ниту пак подготвиле пресметка на краткорочните користи за вработените, што не е во согласност со барањата на применливиот Меѓународен сметководствен стандард (МСС) 19, “Користи за вработените”. Како резултат на тоа, придружните консолидирани финансиски извештаи не вклучуваат долгорочни резервации и краткорочни обврски за користи за вработените. Според тоа, ние не бевме во состојба да ги одредиме потенцијалните ефекти на горенаведените обврски врз консолидираните финансиски извештаи на Матичното претпријатие и неговите подружници за годината што завршува на 31 декември 2021 година.

Како што е обеледенето во Белешката 20 кон придружните консолидирани финансиски извештаи, Матичното претпријатие не ги елиминирало во целост или несоодветно ги елиминирало салдата на позајмиците со неговите подружници за делот на нивната исправка на вредност во Матичното претпријатие. Како резултат на тоа, за обврските за позајмици на 31 декември 2021 година во износ од 27,859 илјади денари Матичното претпријатие не спровело консолидациони корекции. Со оглед на природата на сметководствената евиденција, ние не бевме во состојба да ги утврдиме ефектите на корекциите на обврските за позајмици во однос на консолидираните финансиски извештаи на Матичното претпријатие и неговите подружници, на ден и за годината што завршува на 31 декември 2021 година.

(продолжува)

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО РАКОВОДСТВОТО И СОПСТВЕНИКОТ НА

Ј.П. Паркови и зеленило - Скопје N.P.Parqe dhe gjelberime - Shkup (продолжение)

Мислење со резерва

Според наше мислење, освен за можните ефекти на прашањата наведени во Основите за мислење со резерва, консолидираните финансиски извештаи ја прикажуваат реално и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Ј.П. Паркови и зеленило - Скопје N.P. Parqe dhe gjelberime - Shkup и неговите подружници на 31 декември 2021 година како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш завршува во согласност со сметководствената регулатива која се применува во Република Северна Македонија.

Обрнување внимание

Како што е наведено во Белешка 2.3 и 6 кон консолидираните финансиски извештаи, Матичното претпријатие и неговите подружници оствариле нето загуба во износ од 6,826 илјади денари за годината што завршува на 31 декември 2021, додека акумулираната загуба на тој датум изнесувала 103,418 илјади денари и нето негативните парични текови од оперативни активности изнесувале 3,478 илјади денари Притоа, Матичното претпријатие остварило приходи од субвенционирање во износ 82,000 илјади денари кои се однесуваат на примена субвенција за тековно финансирање од средства од Буџетот на Град Скопје за 2021 година. Овие околности, заедно со останатите прашања потенцирани во Белешката 2.3, укажуваат на постоење на значајна материјална неизвесност која може да предизвика значајни сомнежи за способноста на Матичното претпријатие и неговите подружници да продолжат да работат според принципот на континуитет. Нашето мислење не е модификувано во врска со наведеното прашање.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Матичното претпријатие е одговорно за подготвување на консолидираниот годишен извештај и консолидираната годишна сметка (прилог 1 кон консолидираните финансиски извештаи) во согласност со Законот за трговски друштва. Консолидираната годишна сметка беше прифатена и одобрена од раководството и Матичното претпријатие ја поднесе до Централниот регистар на Република Северна Македонија, меѓутоа Матичното претпријатие не подготвило консолидиран годишен извештај.

Наша одговорност е да издадеме мислење во врска со конзистентноста на консолидираниот годишен извештај со консолидираната годишна сметка и консолидираните финансиски извештаи на Матичното претпријатие и неговите подружници. Ние ги извршивме нашите постапки во согласност со Законот за ревизија на Република Северна Македонија и Меѓународниот стандард за ревизија 720 – Одговорности на ревизорот во врска со други информации во документи кои содржат ревидирани финансиски извештаи што е во примена во Република Северна Македонија. Според наше мислење, историските финансиски информации обелоденети во консолидираната годишна сметка се конзистентни со приложените ревидирани консолидирани финансиски извештаи на Матичното претпријатие и неговите подружници за годината што завршува на 31 декември 2021 година, меѓутоа консолидиран годишен извештај не бил подготвен и ние не бевме во можност во тој дел да ги извршиме горенаведените постапки.

Останато прашање

Ревизијата на консолидираните финансиски извештаи на Матичното претпријатие и неговите подружници за годината што завршува на 31 декември 2020 година била извршена од страна на друг ревизор, кој во својот извештај од 28 јуни 2021 година изразил мислење со резерва за принципот на континуитет, за вреднувањето на краткорочните заеми кон поврзани субјекти, за неупишаност на основната главнина во Централниот регистар, како и обрнување внимание за некомплетна имотна документација за одредени градежни објекти.

СФАИ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје

Јане Иванов
Овластен ревизор
Управител

Јане Иванов
Овластен ревизор

Скопје, 13 јуни 2022 година

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНАТА ДОБИВКА
За годината што завршува на 31 декември 2021 година
(Во илјади денари)

	<u>Белешка</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Приходи од продажба	5	444,864	444,731
Останати приходи	6	<u>137,183</u>	<u>114,629</u>
		582,047	559,360
Промена на залихи		3,687	844
Набавна вредност на продадени стоки		(8,629)	(8,404)
Трошоци за суровини и материјали	7	(108,032)	(107,079)
Трошоци за услуги	8	(119,304)	(99,010)
Трошоци за вработени	9	(264,512)	(253,269)
Амортизација	17	(17,526)	(17,043)
Останати трошоци од работењето	10	<u>(70,777)</u>	<u>(87,796)</u>
		(585,093)	(571,757)
Загуба од оперативно работење		<u>(3,046)</u>	<u>(12,397)</u>
Финансиски расходи, нето	11	(187)	(110)
Загуба пред оданочување		<u>(3,233)</u>	<u>(12,507)</u>
Данок на добивка	12	<u>(3,593)</u>	<u>(6,520)</u>
Нето загуба за годината		<u>(6,826)</u>	<u>(19,027)</u>
Останата сеопфатна добивка по оданочување		-	-
Вкупна сеопфатна загуба за годината		<u><u>(6,826)</u></u>	<u><u>(19,027)</u></u>

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи претставуваат интегрален дел на овие консолидирани финансиски извештаи.

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА
На 31 декември 2021
(Во илјади денари)

	<u>Белешка</u>	<u>31 декември 2021</u>	<u>31 декември 2020</u>
СРЕДСТВА			
Тековни средства			
Пари и парични еквиваленти	13	7,217	16,450
Побарувања од купувачи	14	112,381	102,037
Останати побарувања	16	1,464	3,060
Залихи	15	22,970	18,616
		<u>144,032</u>	<u>140,163</u>
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	17	747,261	759,392
Нематеријални средства	17	-	59
		<u>747,261</u>	<u>759,451</u>
ВКУПНО СРЕДСТВА		<u>891,293</u>	<u>899,614</u>
ОБВРСКИ И ГЛАВНИНА			
Тековни обврски			
Обврски кон добавувачи	18	53,439	40,827
Останати обврски	19	58,875	72,982
Обврски за позајмици	20	27,859	27,859
Вкупно обврски		<u>140,173</u>	<u>141,668</u>
Главнина			
Основна главнина	21	821,206	821,206
Ревалоризациони резерви		2,101	2,101
Законски и останати резерви		31,231	31,231
Акумулирана загуба		<u>(103,418)</u>	<u>(96,592)</u>
Вкупно главнина		<u>751,120</u>	<u>757,946</u>
ВКУПНО ОБВРСКИ И ГЛАВНИНА		<u>891,293</u>	<u>899,614</u>

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи претставуваат интегрален дел на овие консолидирани финансиски извештаи.

Овие консолидирани финансиски извештаи беа прифатени и одобрени од раководството на 23 март 2022 година.

Одобрено од:

Ангеле Сотировски
Вршител на должност директор

Валентина Васкова
Раководител на одделение за
сметководство и финансии

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО ГЛАВНИНАТА
За годината што завршува на 31 декември 2021 година
(Во илјади денари)

	Основна главнина	Ревало- ризациони резерви	Законски резерви	Останати резерви	Акуму- лирана загуба	Вкупно
Состојба, 1 јануари 2020	821,206	2,101	27,243	3,251	(76,828)	776,973
Загуба за годината	-	-	-	-	(19,027)	(19,027)
Пренос на законски резерви	-	-	737	-	(737)	-
Останата сеопфатна добивка по оданочување	-	-	-	-	-	-
Состојба, 31 декември 2020	<u>821,206</u>	<u>2,101</u>	<u>27,980</u>	<u>3,251</u>	<u>(96,592)</u>	<u>757,946</u>
Загуба за годината	-	-	-	-	(6,826)	(6,826)
Останата сеопфатна добивка по оданочување	-	-	-	-	-	-
Состојба, 31 декември 2021	<u>821,206</u>	<u>2,101</u>	<u>27,980</u>	<u>3,251</u>	<u>(103,418)</u>	<u>751,120</u>

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи
претставуваат интегрален дел на овие консолидирани финансиски извештаи.

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
За годината што завршува на 31 декември 2021 година
(Во илјади денари)

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Парични текови од оперативни активности		
Загуба пред оданочување	(3,233)	(12,507)
Усогласувања за:		
Амортизација	17,526	17,043
Расходи за камати, нето	187	110
Неотпишана вредност на отуѓени средства	232	3
Оперативна добивка пред промена во работниот капитал	<u>14,712</u>	<u>4,649</u>
Зголемување на побарувања од купувачи и останати побарувања	(10,289)	(34,726)
Зголемување на залихите	(4,354)	(2,194)
Зголемување на обврски кон добавувачи и останати обврски	<u>4,443</u>	<u>10,445</u>
Промени во обртниот капитал	4,512	(21,826)
Платен данок на добивка	<u>(7,990)</u>	<u>(7,396)</u>
Нето парични текови користени за оперативни активности	<u>(3,478)</u>	<u>(29,222)</u>
Парични текови од инвестициони активности		
Набавки на опрема	(5,568)	(15,792)
Одливи по камати, нето	<u>(187)</u>	<u>(110)</u>
Нето парични текови користени за инвестициони активности	<u>(5,755)</u>	<u>(15,902)</u>
Парични текови од финансиски активности		
Приливи по позајмици	-	23,056
Нето парични текови генерирани од финансиски активности	<u>-</u>	<u>23,056</u>
Намалување на парични средства, нето	(9,233)	(22,068)
Пари и парични еквиваленти на почеток од година	<u>16,450</u>	<u>38,518</u>
Пари и парични еквиваленти на крајот на година	<u><u>7,217</u></u>	<u><u>16,450</u></u>

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи претставуваат интегрален дел на овие консолидирани финансиски извештаи.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

1. ОСНОВАЊЕ И ДЕЈНОСТ

Ј.П. Паркови и зеленило - Скопје N.P. Parqe dhe gjelberime - Shkup (во понатамошниот текст: "Претпријатието" или „Матичното претпријатие“) е јавно претпријатие основано од страна Совет на Град Скопје и дејствува како самостојно претпријатие од 1 јануари 1993 година, по дезинтеграцијата на ЈКП „Комуналец“ Скопје.

Основната дејност на Претпријатието е уредување и одржување на јавните зелени површини преку:

1. Одржување на јавното градско зеленило
2. Одржување на вонградското зеленило и спортско-рекреативните центри.

Претпријатието врши дејност од јавен интерес во комуналната сфера на територија на град Скопје. Своето делување го реализира преку спроведување на Програмата за работа што ја усвојува Советот на Град Скопје. Како единствено јавно претпријатие, кое се грижи за подигнување, уредување и одржување на зелените површини на територија на градот Скопје, има улога на сервис на граѓаните под мониторинг на стручните служби на градот Скопје.

Претпријатието се грижи за одржување и развој на зеленилото во Град Скопје. Вкупната зелена површина на Град Скопје, за која е одговорно Претпријатието изнесува 51,110,295 м² од кои градското зеленило опфаќа 3,784,295 м², додека остатокот е вонградска зелена површина.

Оперативната реализација Претпријатието ја спроведува преку:

1. Одржување на јавното градско зеленило подигнато согласно урбанистичкиот план: булеварско, дрвореди, паркови.
2. Подигање на нови јавни зелени површини и паркови.
3. Хортикултурно уредување на површини од затворен тип (индустриски објекти, училишни дворови, болници)
4. Одржување на вонградско зеленило (Парк – шума Водно, Гази Баба и заштитно подрачје Матка)
5. Изградба на придружни елементи во парковски површини, парковски инвентар, видиковци, изработка и поставување на клупи и слично.
6. Подигање на ветрозаштитни појаси.
7. Пошумување на голини и ерозивни терени.

Матичното претпријатие е 100% основач на две друштва со ограничена одговорност (подружници), и тоа:

- ФЛОРАКОМ ДООЕЛ Скопје – друштво за цветно производство, расадници, хортикултурно и внатрешно уредување, цветни аранжмани и консултации во областа на цвеќарството.
- ЛУНА ДООЕЛ Скопје – друштво за дејности на забавни и тематски паркови.

Надоместокот за одржување на јавното градско зеленило се пресметува согласно Одлуки донесени од Совет на Град Скопје бр.07-4610/1 од 31.10.2012 година и број 27-9978/1 од 28.10.2019 година во висина од 19.5% од износот на тарифата за снабдување со вода за пиење и тарифата за собирање и одведување урбани отпадни води иницијално наплатени од страна на ЈП Водовод и канализација – Скопје. Согласно член 23, точка 8 од Законот за ДДВ, прометот за одржување на јавното градско зеленило е ослободен од плаќање на данок на додадена вредност.

Седиштето на Матичното претпријатие е на Бул. Илинден бр. 104, Скопје.

На 31 декември 2021 година Матичното претпријатие и своите подружници имаат 619 вработени (31 декември 2020: 609 вработени)

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА И ПРЕЗЕНТАЦИЈА НА КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2.1 Основи и обем на консолидација

Консолидираните финансиски извештаи ги опфаќаат извештаите на Матичното претпријатие Ј.П. Паркови и зеленило - Скопје N.P. Parqe dhe gjelberime - Shkup и неговите подружници ФЛОРАКОМ ДООЕЛ Скопје и ЛУНА ДООЕЛ Скопје, кои се во 100% во сопственост на Матичното претпријатие.

По потреба се извршени рекласификации на податоците на подружниците обелоденети во консолидираните финансиски извештаи со цел на усогласување на нивните сметководствени политики со политиките на Матичното претпријатие.

Сите материјално значајни износи на трансакции настанати од меѓусебните деловни односи помеѓу Матичното претпријатие и подружниците се елиминирани со постапките на консолидација.

2.2 Основи за подготовка и презентација на консолидираните финансиски извештаи

Во согласност со одредбите на Законот за трговски друштва ("Службен весник" бр.28/04, 84/05, 71/06, 25/07, 87/08, 17/09, 23/09, 42/10, 48/10, 8/11, 21/11, 24/11, 166/12, 70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 13/14, 41/14, 138/14 88/15, 192/15, 6/16, 30/16, 61/16, 64/18, 120/18, 195/2018, 225/2018, 239/2018 290/20 и 215/21) правните лица во Република Северна Македонија имаат обврска да водат сметководство и да подготвуваат консолидирани финансиски извештаи во согласност со усвоените меѓународни стандарди за финансиско известување објавени во Службен весник на Република Северна Македонија.

На 29 декември 2009 година, донесен е нов Правилник за водење сметководство ("Службен весник" 159/09, 164/10 и 107/11) во кој се објавени Меѓународните сметководствени стандарди (МСС), Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), заедно со толкувањата на Постојниот комитет за толкување (ПКТ) и толкувањата на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување (КТМФИ), утврдени и издадени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (ОМСС) заклучно со 1 јануари 2009 година. Овој правилник стапи во примена од 1 јануари 2010 година.

До датумот на составување на придружните консолидирани финансиски извештаи, измените и дополнувањата на Меѓународните стандарди за финансиско известување („МСФИ/МСС“) и толкувањата на КТМФИ кои стапиле на сила за годишните периоди кои започнуваат после 1 јануари 2009 година сè уште не се преведени и објавени за примена во Република Северна Македонија.

Имајќи ги во предвид потенцијално материјалните значајни ефекти од разликите помеѓу горенаведените сметководствени прописи кои се применуваат во Република Северна Македонија и Меѓународните стандарди за финансиско известување, кои можат да имаат влијание на реалноста и објективноста на консолидираните финансиски извештаи на Матичното претпријатие и неговите подружници, придружните консолидирани финансиски извештаи не можат да се сметаат за консолидирани финансиски извештаи подготвени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување.

Притоа, придружните консолидирани финансиски извештаи на Матичното претпријатие и неговите подружници се прикажани во согласност со билансните шеми објавени во Правилникот за формата и содржината на годишната сметка ("Службен весник" бр. 60/14), чиј сет на финансиски извештаи во поединечни делови отстапува од начинот на презентација на одредени билансни позиции предвидени со усвоениот МСС 1 – Презентирање на финансиските извештаи.

Придружните консолидирани финансиски извештаи се составени во согласност со принципот на набавна вредност, освен ако не е поинаку наведено во сметководствените политики кои се дадени во натамошниот текст. Во составувањето на овие консолидирани финансиски извештаи Матичното претпријатие и неговите подружници ги применува сметководствените политики наведени во белешката 3.

Износите содржани во консолидираните финансиски извештаи на Матичното претпријатие и неговите подружници се прикажани во илјади македонски денари. Денарот претставува официјална валута на известување во Република Северна Македонија.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА И ПРЕЗЕНТАЦИЈА НА КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
(продолжение)

2.3 Принцип на континуитет

Консолидираните финансиски извештаи на 31 декември 2021 година се подготвени врз основа на претпоставката дека Матичното претпријатие и неговите подружници ќе продолжат да работат според принципот на континуитет и дека истото ќе продолжи со својата работа во предвидлива иднина.

На 31 декември 2021 година, Матичното претпријатие и неговите подружници остварија консолидарана нето загуба во износ од 6,826 илјади денари, додека акумулираните загуби изнесуваат 103,418 илјади денари. Нето негативните парични текови од оперативни активности на 31 декември 2021 година изнесуваат 3,478 илјади денари (2020: 29,222 илјади денари)

Понатамошното ширење на вирусот Ковид-19, како и енергетската криза и нивните економски ефекти во Република Северна Македонија и на глобално ниво, може да резултира во преиспитување на претпоставките и проценките, што би можело да има ефект на материјално прилагодување на сегашната вредност на средствата и обврските во текот на следната деловна година. Во оваа фаза, раководството не е во состојба со сигурност да го процени ефектот, бидејќи нови настани се случуваат на дневна основа.

Матичното претпријатие и неговите подружници ги следат сите услови во државата, макроекономските показатели и глобалните случувања. Врз основа на спроведените анализи според тековните случувања, Матичното претпријатие и неговите подружници утврдија дека во моментот не се очекуваат дополнителни тешкотии во работењето поврзани со ликвидност и сервисирањето на обврските спрема добавувачите.

Долгорочно гледано, можни се последици на обемот на продажбите, паричните текови и профитабилноста. Без разлика на тоа, на датумот на издавање на консолидираните финансиски извештаи Матичното претпријатие и неговите подружници, со финансиската поддршка што ја добива од единствениот основач Совет на Град Скопје, ги исполнува своите обврски во рокот на доспевање и продолжува да го применува принципот на континуитет како сметководствена претпоставка за подготовка на консолидираните финансиски извештаи.

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

3.1 Признавање на приходи

Приходите се мерат според објективната вредност на надоместокот кој што е примен или се побарува. Приходите се прикажуваат намалени за проценетиот износот на рекламации, работи и други слични одобрени попусти.

Матичното претпријатие и неговите подружници приходите од продажба ги прикажуваат поодделно на приходи од производи и приходи од услуги. Ваквото прикажување ја одразува поделбата на остварените економски користи од поодделни дејности.

Приходите од наемини се признаваат во добивката и загубата за периодот со примена на пропорционалната метода во времетраењето на закупот. Приходите од наемини произлегуваат од издавање на деловни простории.

3.2 Износи искажани во странска валута

Трансакциите настанати во странска валута се искажуваат во денари со примена на официјалните курсеви на Народна банка на Република Северна Македонија кои важат на денот на трансакцијата.

Средствата и обврските деноминирани во странска валута се искажуваат со примена на официјални курсеви кои важат на денот на извештајот за финансиска состојба. Нето позитивни и негативни курсни разлики, кои произлегуваат од конверзија на износите искажани во странска валута, се вклучуваат во извештајот за сеопфатна добивка во периодот на настанување.

3.3 Оданочување

Тековен данок на добивка

Тековниот данок на добивка е пресметан според пропишаните даночни прописи и стапки кои биле на сила на денот на изготвување на извештајот за финансиска состојба. Крајниот данок за 2021 година се пресметува по стапка од 10% на добивката утврдена во билансот на успех коригирана за одредени непризнаени трошоци согласно законските одредби.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.3 Оданочување (продолжение)

Одложен данок на добивка

Одложен данок на добивка се утврдува со примена на методот на обврски во консолидираниот извештај за финансиска состојба за сите временски разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и нивната сметководствена вредност во консолидираните финансиски извештаи. Стапката на данок на добивка на денот на билансот на состојба се употребува за утврдување на одложените даночни средства и обврски. Одложените даночни обврски се признаваат за сите оданочливи временски разлики. Одложени даночни средства се признаваат за одбитните временски разлики и ефектите од даночните загуби, кои се пренесуваат во обем во којшто постои веројатност дека ќе се оствари оданочлива добивка со цел да се овозможи одбитните временски разлики и пренесените даночни загуби да бидат искористени. Во овие консолидирани финансиски извештаи, не постојат значајни временски разлики кои би се јавиле како основа за одложен данок на добивка.

3.4 Користи за вработените

Матичното претпријатие и неговите подружници учествуваат во пензискиот фонд со уплатување на определени придонеси утврдени со домашната легислатива. Придонесите, кои зависат од висината на платите, се уплатуваат во Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Република Северна Македонија. Не постојат дополнителни обврски во однос на пензиските планови.

Матичното претпријатие и неговите подружници, исто така, исплаќаат двократен износ од просечно исплатената нето плата во Република Северна Македонија како отпремнини во случај на заминување во старосна пензија. Матичното претпријатие и неговите подружници немаат резервирано средства за отпремнини во случај на заминување во старосна пензија бидејќи смета дека истите нема да имаат значаен ефект врз консолидираните финансиските извештаи.

3.5 Недвижности и опрема и нематеријални средства

Недвижностите и опремата се евидентира според набавната вредност, намалена за акумулираната амортизација и загубата поради обезвреднување, доколку постои. Почетното признавање ги вклучува фактурната вредност, увозните царински трошоци, други давачки при набавката кои се без право на враќање и сите други трошоци кои се прават со цел средството да се стави во работна состојба.

Нематеријалните средства се состојат од софтвер. Набавната вредност се амортизира во текот на проценетиот корисен век на нематеријалните средства.

Амортизацијата и депрецијацијата се пресметуваат на праволиниска основа по пропишани стапки со цел набавната вредност на опремата и нематеријалните средства да се алоцира во текот на нивниот проценет корисен век.

Амортизација на опремата се пресметува од моментот кога средствата се ставаат во употреба. Земјиштето не се амортизира.

Применетите годишни стапки за 2021 и 2020 година се следните:

Опрема	10% - 25%
Транспортни средства	10% - 25%
Градежни објекти	2.5% - 10%

На средствата кои немаат сегашна вредност, а сè уште се во употреба, не им се пресметува амортизација.

Кога сметководствената вредност на средството е повисока од проценетата надоместувачка вредност, вредноста на средството веднаш се намалува до висината на неговата надоместувачка вредност.

Добивките или загубите кои произлегуваат од отуѓувањето или повлекувањето од употреба на недвижностите и опремата и нематеријалните средства се определуваат како разлика меѓу приливите од отуѓувањето и сметководствената вредност на средството и истите се признаваат како приходи или расходи во консолидираниот извештај за сеопфатната добивка.

Трошоците за редовно одржување и поправки на опремата и нематеријалните средства се евидентираат на товар на деловните трошоци во моментот на нивното настанување

Раководството не ги ревидираше недвижностите и опремата за евентуалните загуби од обезвреднување во согласност со МСС 36 – “Обезвреднување на средства”.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.6 Залихи

Залихите се состојат од материјали и резервните делови, кои главно се поврзани со основната дејност на Матичното претпријатие и неговите подружници и се евидентираат по пониската меѓу набавната вредност и нето реализационата вредност, каде што набавната вредност се утврдува со користење на методот на пондериран просек. Овие материјали се евидентираат на залиха кога ќе се набават, а потоа кога се користат, се признаваат како трошок. Матичното претпријатие и неговите подружници имаат и трговска стока и недовршено производство на цветни производи и расакдници кои се евидентираат по пониската меѓу набавната вредност и нето реализационата вредност.

3.7 Финансиски инструменти

Финансиските средства и финансиските обврски се признаваат во моментот кога Матичното претпријатие и неговите подружници стануваат страна во договорните обврски по овој инструмент. Финансиските средства и финансиските обврски иницијално се евидентирани по објективната вредност.

3.7.1 Пари и парични еквиваленти

За целите на извештајот за паричните текови, парите и паричните еквиваленти главно се состојат од тековни сметки во банка и пари во благајна.

3.7.2 Побарувања од купувачи

Побарувањата од купувачи се недеривативни финансиски средства со фиксни или однапред одредени плаќања со кои не се тргува на активен пазар. Побарувањата од купувачи (вклучувајќи ги побарувањата од купувачи и другите побарувања, сметки во банките и готовината) се прикажуваат по амортизирана набавна вредност со употреба на метод на ефективна стапка, намалени за загуба поради обезвреднување.

3.7.3 Финансиски пласмани

Финансиските пласмани се одобруваат на поврзани лица и се признаваат по нивната номинална вредност, што не е во согласност со МСС 39 – Финансиски инструменти признавање и мерење, кој бара истите да бидат признати по амортизирана набавна вредност, со користење на методот на ефективна каматна стапка, намалени за евентуалното обезвреднување. Проценка на раководството на Матичното претпријатие и неговите подружници е дека евентуалното отстапување од МСС 39 нема материјален ефект врз приложените консолидирани финансиски извештаи.

3.7.4 Обврски кон добавувачи и други обврски

Обврските кон добавувачите и другите обврски се прикажуваат според објективната вредност, при што по иницијалното признавање обврските последователно се водат по амортизирана набавна вредност. Метода на ефективна камата е метода на пресметување на амортизирана набавна вредност на финансиската обврска и на распределба на трошокот од камата во текот на релевантниот период. Ефективната каматна стапка е стапката која точно ги дисконтира очекуваните идни парични плаќања или примања во текот на очекуваниот животен век на инструментот или до нето сметководствената вредност на финансиската обврска, при иницијалното признавање.

3.8 Државни поддршки

Државните поддршки не се признаваат се додека не постои разумно уверување дека Матичното претпријатие и неговите подружници ќе се усогласат со условите поврзани со нив, и дека поддршките ќе бидат примени. Државните поддршки се признаваат во добивката или загубата на систематска основа во периодите во кои Матичното претпријатие и неговите подружници ги признаваат како расходи поврзаните трошоци за кои поддршките се наменети да ги надоместат. Конкретно, државните поддршки за да се добијат чиј основен услов им е Матичното претпријатие и неговите подружници да набават, изградат или на некој друг начин се стекнат со нетековни средства, се признаваат како одложени приходи во извештајот за финансиската состојба и се пренесуваат во добивката или загубата на систематска и рационална основа за време на животниот век на стекнатото средство. Државните поддршки кои се добиваат како компензација за веќе настанатите трошоци или се добиваат како непосредна финансиска поддршка на Матичното претпријатие и неговите подружници без обврска за идни поврзани трошоци со истите, се признаваат во добивката или загубата во периодот во кој настануваат како побарување.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

3. ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

3.9 Споредбени податоци

Заради посоодветно прикажување на тековната година одредени ставки од споредбените податоци се рекласифицирани. Овие рекласификации не резултираа со значајни промени во содржината и формата на финансиските информации презентирани во консолидираните финансиски извештаи.

4. КРИТИЧНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ И ПРЕТПОСТАВКИ

Презентацијата на консолидираните финансиски извештаи бара од Раководството на Матичното претпријатие и неговите подружници да вршат најдобри проценки и да користи разумни претпоставки кои имаат влијание на: износите на средствата и обврските, обелоденувањата на потенцијалните обврски и побарувања на датумот на подготовка на консолидираните финансиски извештаи како и во однос на приходите и расходите кои произлегуваат во сметководствениот период. Овие проценки и претпоставки базираат на достапните информации на датумот на подготовка на консолидираните финансиски извештаи. Меѓутоа, стварните резултати може да варираат на база на овие проценки.

Основните претпоставки кои се однесуваат на идни настани и останатите значајни извори на неизвесност во спроведувањето на проценки на датумот на консолидираниот извештај за финансиската состојба, кои носат ризик што може да доведе до корекција на нето вредноста на средствата и обврските во последователната година, се следните:

4.1 Објективна вредност

Во Република Северна Македонија не постои доволно пазарно искуство, стабилност и ликвидност за купувањата и продажбите на побарувањата како и на другите финансиски средства и обврски со оглед на тоа дека не постојат објавени пазарни информации. Како резултат на ова објективната вредност не може соодветно и веродостојно да се одреди во отсуство на активен пазар. Раководството ја проценува целосната изложеност на ризици и во случаи кога оценките за објективната вредност на средствата не се реализираат, се признава резервација. Мислење на раководството е дека обелоденетите сметководствени вредности се валидни во однос на тековните услови на пазарот.

Објективната вредност на финансиските инструменти со кои што не се тргува на активниот пазар се одредува со користење на техники на вреднување. Објективната вредност на краткорочните побарувања од купувачите и другите побарувања и објективната вредност на обврските кон добавувачите и другите обврски е приближна на нивната сметководствена вредност намалена за проценетите исправки на вредноста земајќи ги во предвид историските податоци и фактот дека достасуваат за краток период. Објективната вредност на останатите финансиски средства и обврски за целите на обелоденување е одредена со дисконтирање на идните договорни готовински текови со употреба на тековните пазарни каматни стапки, на располагање на Матичното претпријатие и неговите подружници, за слични финансиски инструменти.

4.2 Корисен век на средствата

Одредувањето на корисниот век на средствата се заснова на искуството за слични такви средства, како и очекуваниот технолошки развој и промени во пошироката економија, индустриските фактори или локалните пазари. Соодветноста на проценката на корисните векови се прегледува на годишна основа, или во било кој момент кога ќе постои индикација за значајна промена во употребените претпоставки.

4.3 Обезвреднување на финансиските средства

Обезвреднувањето на сомнителните побарувања се заснова на проценетите загуби од неможноста на третите страни да ги исполнат своите договорни обврски. Проценките кои се користат при проценката на адекватноста на обезвреднувањето на сомнителните побарувања се старосната структура на побарувања и историјата на отпис на побарувањата, кредитната способност на комитентите, како и промените во услови за плаќање. Проценките ги вклучуваат и претпоставките за идното однесување на комитентите и идните готовински наплати. Доколку се влоши финансиската способност на комитентите, реалните отписи на сегашните побарувања може да бидат поголеми отколку очекуваните, при што тие може да го надминат тековното ниво на евидентирани резервации за загуби поради обезвреднување. Раководството проценува дека не е потребно дополнително зголемување на резервациите за загуби поради обезвреднување од веќе прикажаните во консолидираните финансиски извештаи.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

	Во илјади денари	
	Година што завршува на 31 декември 2021	31 декември 2020
Приходи од продажба на поврзани субјекти (Белешка 22)	434,535	438,454
Приходи од продажба на останати субјекти	10,329	6,277
	<u>444,864</u>	<u>444,731</u>

6. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

	Во илјади денари	
	Година што завршува на 31 декември 2021	31 декември 2020
Приходи од наемнини	2,859	2,887
Приходи од сопствена употреба	77	77
Приходи од наплатени отпишани побарувања (Белешка 14 и 22)	42,510	23,042
Приходи од наплатени директни отпишани побарувања	1,541	925
Приходи од премии, субвенции, дотации и донации	88,706	87,328
Останати приходи од работењето	1,490	370
	<u>137,183</u>	<u>114,629</u>

Приходите од субвенционирање и донации на средства во износ од 86,405 илјади денари вклучуваат 82,000 илјади денари кои се однесуваат на примена субвенција од средства од Буџетот на Град Скопје за 2021 година.

7. ТРОШОЦИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИЈАЛИ

	Во илјади денари	
	Година што завршува на 31 декември 2021	31 декември 2020
Потрошени материјали	79,434	83,594
Потрошени резервни делови	14,120	11,600
Потрошена енергија и гориво	14,478	11,885
	<u>108,032</u>	<u>107,079</u>

8. ТРОШОЦИ ЗА УСЛУГИ

	Во илјади денари	
	Година што завршува на 31 декември 2021	31 декември 2020
Услуги за привремени вработувања	88,789	77,726
Адвокатски услуги	13,179	2,247
Услуги за утовар и превоз на шут	6,301	9,177
Телекомуникации услуги	1,538	1,610
Комунални услуги	2,566	2,581
Наемнина	136	141
Транспортни услуги	66	78
Останато	6,729	5,450
	<u>119,304</u>	<u>99,010</u>

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

9. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИ

	Во илјади денари	
	Година што завршува на 31 декември 2021	31 декември 2020
Бруто плати	262,179	251,459
Дневници за службени патувања	129	448
Други надомести за вработените	2,204	1,362
	<u>264,512</u>	<u>253,269</u>

10. ОСТАНАТИ ТРОШОЦИ ОД РАБОТЕЊЕТО

	Во илјади денари	
	Година што завршува на 31 декември 2021	31 декември 2020
Вредносно усогласување на побарувања (Белешка 14)	61,687	55,436
Вредносно усогласување на дадени позајмици	-	23,057
Надомест на членовите на УО и НО	1,837	1,990
Репрезентација	733	546
Спонзорство	290	105
Правни и интелектуални услуги	1,181	2,054
Неотпишана вредност на продадена опрема	232	-
Банкарски провизии	397	324
Осигурување	719	329
Услуги за ревизија и вештачење	256	203
Вредносно усогласување на залихи	2	28
Отпис на побарувања	-	398
Трошоци за претплата на весници и списанија и огласи	877	584
Кало,крш,растур	9	-
Останати трошоци	2,557	2,742
	<u>70,777</u>	<u>87,796</u>

Вредносното усогласување на побарувањата се однесува на утужени побарувања од страна на ЈП Водовод и Канализација Скопје, главно преку нивни адвокати, кое со допис известува за делот на вредносното усогласување и адвокатските трошоци што се на товар на Матичното претпријатие.

11. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ, НЕТО

	Во илјади денари	
	Година што завршува на 31 декември 2021	31 декември 2020
Расходи од камата	(372)	(245)
Приходи од камата	185	135
	<u>(187)</u>	<u>(110)</u>

12. ДАНОК НА ДОБИВКА

Во 2021 година, данокот на добивка се пресметува по законска стапка од 10% на утврдената добивка од Извештајот за сеопфатна добивка, коригирана за одредени ставки согласно законските одредби, како и износот на непризнаени трошоци за даночни цели.

Непризнатите расходи за даночни цели во износ од 83,106 илјади денари (2020: 101,574 илјади денари) главно се однесуваат на исправка на вредноста на побарувањата и други даночно непризнати расходи согласно законот за данок на добивка.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

12. ДАНОК НА ДОБИВКА (продолжение)

Усогласувањето на данокот на добивка за годината што завршува на 31 декември 2021 година е како што следува:

	Во илјади денари	
	Година што завршува на 31 декември 2021	31 декември 2020
Загуба пред оданочување	(3,233)	(12,507)
Загуба пред оданочување на подружници кои не се оданочуваат	16,683	18,542
Прилагодена добивка пред оданочување	13,450	6,035
Непризнати трошоци за даночни цели	66,423	83,032
Даночна основа	79,873	89,067
Намалување на даночната основа – наплатени побарувања кои претходно биле исправени	(43,942)	(23,864)
Даночна основа по намалување	35,931	65,203
Данок на добивка по стапка од 10% на даночната основа	3,593	6,520
Ефективна даночна стапка	(111%)	(52%)

13. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2021	31 декември 2020
Тековна сметка во денари	7,206	16,431
Парични средства во благајна	9	9
Останати парични средства	2	10
	7,217	16,450

14. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2021	31 декември 2020
Побарувања од купувачи во земјата	4,914	6,583
Побарувања од поврзани страни (Белешка 22)	604,895	575,918
	609,809	582,501
Исправка на вредноста на побарувањата	(497,428)	(480,464)
	112,381	102,037

Движењето на исправката на вредноста на побарувањата од купувачи е прикажано во следнава табела:

	Во илјади денари	
	31 декември 2021	31 декември 2020
Состојба на 1 јануари	480,464	449,861
Вредносно усогласување (Белешка 10)	61,687	55,333
Резервации	-	102
Отписи	(2,213)	(1,790)
Наплатени претходно исправени побарувања (Белешка 6)	(42,510)	(23,042)
	497,428	480,464

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

15. ЗАЛИХИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2021	31 декември 2020
Материјали	5,329	3,508
Резервни делови	2,425	2,658
Трговска стока	807	797
Недовршено производство	14,185	10,498
Ситен инвентар во употреба	224	1,155
	<u>22,970</u>	<u>18,616</u>

16. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	Во илјади денари	
	31 декември 2021	31 декември 2020
Побарувања од вработени	124	114
Побарување за данок на добивка	1,183	2,724
Дадени аванси	7	10
Однапред платени трошоци	204	266
	<u>1,518</u>	<u>3,114</u>
Исправка на вредноста на побарувањата од вработени	<u>(54)</u>	<u>(54)</u>
	<u>1,464</u>	<u>3,060</u>

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

17. НЕДВИЖНОСТИ И ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	<u>Земјиште</u>	<u>Објекти</u>	<u>Транспортни средства</u>	<u>Останата опрема</u>	<u>Вложување во подготовка</u>	<u>Вкупно</u>	<u>Нематеријални средства – софтвер</u>
Набавна вредност							
Состојба на 1 јануари 2020	675,420	120,941	110,414	67,826	5,197	979,798	970
Набавки	-	-	8,585	7,207	-	15,792	-
Отуѓување/расходување	-	(265)	(2,104)	(2,616)	-	(4,985)	-
Состојба на 31 декември 2020	675,420	120,676	116,895	72,417	5,197	990,605	970
Набавки	-	-	-	5,568	-	5,568	-
Отуѓување/расходување	-	-	(815)	(3,599)	-	(4,414)	(41)
Состојба на 31 декември 2021	675,420	120,676	116,080	74,386	5,197	991,759	929
Исправка на вредност							
Состојба на 1 јануари 2020	-	102,029	74,357	42,871	-	219,257	806
Трошок за годината	-	1,349	7,843	7,746	-	16,938	105
Отуѓување/расходување	-	(265)	(2,104)	(2,613)	-	(4,982)	-
Состојба на 31 декември 2020	-	103,113	80,096	48,004	-	231,213	911
Трошок за годината	-	1,330	7,351	8,786	-	17,467	59
Отуѓување/расходување	-	-	(815)	(3,367)	-	(4,182)	(41)
Состојба на 31 декември 2021	-	104,443	86,632	53,423	-	244,498	929
Сметководствена вредност - 31 декември 2021	675,420	16,233	29,448	20,963	5,197	747,261	-
Сметководствена вредност - 31 декември 2020	675,420	17,563	36,799	24,413	5,197	759,392	59

Земјиштето во износ од 675,420 илјади денари е со површина од 33,759 м2 и се однесува на земјиште во сопственост на Република Северна Македонија од која за површина од 29,454 м2 носител на правото на користење е Матичното претпријатие, додека за остатокот од 4,305 м2 не е утврдено правото на користење. Исто така, за објектите со нето сметководствена вредност од 7,195 илјади денари Матичното претпријатие има поднесено барања за утврдување на правен основ и е во процес на легализација, додека за објекти евидентирани во подружниците со нето сметководствена вредност од 8,745 илјади денари не постои имотна документација ниту информација за колкава површина се однесува. Дополнително, вложувањата во подготовка со нето сметководствена вредност од 5,197 илјади денари се однесуваат на бесправен објект од локално значење за кој подружницата ФЛОРАКОМ ДООЕЛ Скопје во 2016 година има доставено барање до општина Карпош за утврдување на правен статус. Во набавната вредност на опремата и соодветната исправка на вредност е вклучен износ од 84,012 илјади денари што претставува целосно отпишана опрема која е се уште во употреба.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

18. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2021	31 декември 2020
Обврски кон добавувачи во земјата	52,890	40,104
Обврски кон поврзани страни (Белешка 22)	549	723
	<u>53,439</u>	<u>40,827</u>

19. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2021	31 декември 2020
Одложени приходи од донации на средства	34,594	41,300
Обврски за нето плата	14,641	14,331
Обврски за придонеси и даноци од плати	7,157	7,033
Обврски за данок на додадена вредност	601	1,372
Обврски за данок на добивка	598	6,536
Обврски за надомест на членови на УО и НО	147	164
Останати обврски	1,137	2,246
	<u>58,875</u>	<u>72,982</u>

20. ОБВРСКИ ЗА ПОЗАЈМИЦИ

Позајмиците во износ од 27,859 илјади денари (2020: 27,859 илјади денари) се однесуваат на обврски по безкаматни позајмици на подружниците кон Матичното претпријатие (Белешка 22). Матичното претпријатие не ги елиминираше во целост или несоодветно ги елиминираше салдата на позајмиците со неговите подружници за делот на нивната исправка на вредност во Матичното претпријатие. Како резултат на тоа, за обврските за позајмици на 31 декември 2021 година во износ од 27,859 илјади денари Матичното претпријатие не спроведе консолидациони корекции.

21. ОСНОВНА ГЛАВНИНА

Согласно сметководствената евиденција основната главнина на Матичното претпријатие изнесува 766,020 илјади денари и истата не е регистрирана во Централен регистар на Република Северна Македонија, односно според тековната состојба во Централен регистар на Република Северна Македонија, не е наведен износот на основната главнина. Износот на основната главнина не е утврден ниту во Статутот на Матичното претпријатие. Единствен сопственик на Матичното претпријатие е Совет на Град Скопје.

Понатаму, за целите на подготовка на консолидираните финансиски извештаи, основните главнини на подружниците ЛУНА ДООЕЛ Скопје и ФЛОРАКОМ ДООЕЛ Скопје во износ од 31,802 илјади денари и 23,384 илјади денари, соодветно, не се елиминирани со вложувањата во подружниците кои во Матичното претпријатие се целосно сметководствено обезвреднети, како резултат на што наведените основни главнини на подружниците во вкупен износ од 55,186 илјади денари се додадени на износот на основната главнина на Матичното претпријатие што не е во согласност со барањата на применливиот Меѓународен сметководствен стандард (МСС) 27 „ Консолидирани и посебни финансиски извештаи “.

Законски резерви

Во согласност со локалната законска регулатива, Матичното претпријатие и неговите подружници се обврзани секоја година да издвојува задолжителна резерва, која се формира по пат на зафаќање на 5% од нето добивката. Издвојувањето се врши додека резервата не достигне износ кој е еднаков на една десеттина од основната главнина. До достигнување на законскиот минимум оваа резерва може да се користи само за покривање на загуба, а кога ќе го надмине предвидениот минимум вишокот може да се користи за исплата на дивиденди.

Останати резерви

Останатите резерви се однесуваат на средства од реинвестирана добивка.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

21. ОСНОВНА ГЛАВНИНА (продолжение)

Ревалоризациони резерви

Ревалоризационите резерви произлегуваат од порано важечките сметководствени прописи кои пропишуваа ревалоризација на набавната вредност и на исправката на вредноста на недвижностите и опремата со примена на општ индекс на цени на индустриските производи и примена на пропишани стапки на амортизација. Со оглед на тоа што овие средства на датумот на известување се целосно амортизирани и заради нематеријалното значење и непрактичност на утврдување на ефектите, истите ќе бидат пренесени во акумулираните добивки.

22. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Матичното претпријатие и неговите подружници остваруваат трансакции со поврзани субјекти – со единствениот сопственик на Матичното претпријатие како и со и други претпријатија основани од Град Скопје. Овие трансакции се извршуваат во нормален тек на работење и нивната вредност не се разликува значително од условите кои преовладуваат во пазарните трансакции.

Меѓусебните трансакции за годината што завршува на 31 декември 2021 се следниве:

	Во илјади денари				
	Побарувања – нето	Обврски	Позајмици	Приходи	Трошоци
- ЈП Паркови и Зеленило (неконсолидирана разлика Белешка 20)	-	-	27,859	-	-
- ЈП Водовод и канализација Скопје	107,642	549	-	308,012	19,045
- Совет на Град Скопје	3,904	-	-	170,465	-
Состојба на 31 декември 2021	111,546	549	27,859	478,477	19,045

Меѓусебните трансакции за годината што завршува на 31 декември 2020 се следниве:

	Во илјади денари				
	Побарувања – нето	Обврски	Позајмици	Приходи	Трошоци
- ЈП Паркови и Зеленило (неконсолидирана разлика Белешка 20)	-	-	27,859	-	-
- ЈП Водовод и канализација Скопје	80,635	723	-	283,078	6,123
- Совет на Град Скопје	19,111	-	-	179,241	-
Состојба на 31 декември 2020	99,746	723	27,859	462,319	6,123

23. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ

23.1 Управување со ризикот на капиталот

Матичното претпријатие и неговите подружници управуваат со капиталот за да се обезбеди дека ќе продолжи да работи и во иднина според принципот на континуитет преку настојување да постигне оптимален баланс помеѓу долговите и вкупната главнина.

Структурата на главнината на Матичното претпријатие и неговите подружници се состои од основна главнина, резерви и акумулирана загуба.

Показател на задолженост

Раководството ја следи структурата на изворите на финансирање на Матичното претпријатие и неговите подружници на годишна основа. Како дел од ова следење, Раководството ги анализира трошокот на капиталот и ризиците поврзани со секоја одделна класа на капиталот.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

23. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

23.1 Управување со ризикот на капиталот (продолжение)

Показателот на задолженост е како што следува:

	Во илјади денари	
	31 декември 2021	31 декември 2020
Позајмици	27,859	27,859
Пари и парични еквиваленти	(7,217)	(16,450)
Нето долг	20,642	11,409
Вкупно главнина	751,120	757,946
	0.03	0.02

23.2 Категории на финансиски инструменти

	Во илјади денари	
	31 декември 2021	31 декември 2020
Финансиски средства		
Пари и парични еквиваленти	7,217	16,450
Побарувања од купувачи	112,381	102,037
	119,598	118,487
Финансиски обврски		
Обврски спрема добавувачи	53,439	40,827
Позајмици	27,859	27,859
	81,298	68,686

23.3 Цели на управување со финансиските ризици

Финансиските ризици го вклучуваат пазарниот ризик (девизен ризик и каматен ризик), кредитен ризик и ликвидносни ризик. Финансиските ризици се следат на временска основа, и се избегнуваат првенствено преку намалувањето на изложеноста на Матичното претпријатие и неговите подружници на овие ризици. Матичното претпријатие и неговите подружници не користат било какви специјални финансиски инструменти за да ги избегне овие ризици затоа што ваквите инструменти не се во широка употреба во Република Северна Македонија.

23.4 Управување со каматниот ризик

Матичното претпријатие и неговите подружници се изложени на ризик од промени на каматните стапки првенствено од депозитите во банки со променливи каматни стапки. Матичното претпријатие и неговите подружници управуваат со овој ризик преку следење на движењето на каматните стапки на пазарот и обновување на договорите со деловните банки.

	Во илјади денари	
	31 декември 2021	31 декември 2020
Финансиски средства		
<i>Некаматносни:</i>		
- Пари и парични еквиваленти	11	19
- Побарувања од купувачи	112,381	102,037
	112,392	102,056
<i>Променлива каматна стапка:</i>		
- Пари и парични еквиваленти	7,206	16,431
	7,206	16,431
	119,598	118,487

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

23. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

23.4 Управување со каматниот ризик (продолжение)

	Во илјади денари	
	31 декември 2021	31 декември 2020
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни:</i>		
- Обврски спрема добавувачи	53,439	40,827
- Позајмици	27,859	27,859
	<u>81,298</u>	<u>68,686</u>

Анализа на сензитивноста на каматни стапки

Анализата на сензитивноста е одредена врз основа на изложеноста на Матичното претпријатие и неговите подружници на промена на каматните стапки на финансиските инструменти на денот на извештајот за финансиска состојба. За финансиските инструменти со варијабилни каматни стапки, анализата е изготвена под претпоставка дека износите на крајот на годината биле непроменети во текот на целата година. При подготвувањето на анализата на сензитивноста на промените на каматните стапки, користено е зголемување или намалување на каматните стапки за 2 процентни поени, што претставува разумна процена на Раководството за можните промени на каматните стапки.

Доколку каматните стапки би биле повисоки, односно пониски, за 2 процентни поени, а сите други варијабилни непроменети, добивката/(загубата) на Матичното претпријатие и неговите подружници за годината што завршува на 31 декември 2021 ќе се зголеми за 144 илјади денари (2020: 329 илјади денари).

23.5 Управување со кредитниот ризик

Кредитниот ризик се однесува на ризикот од неисполнување на договорените обврски од страна на деловните партнери, што би резултирало со финансиски загуби за Матичното претпријатие и неговите подружници. Матичното претпријатие и неговите подружници, главно соработуваат со поврзани субјекти.

Матичното претпријатие и неговите подружници користат јавно достапни финансиски информации и истите со сопствени методи ги обработуваат заради оценка на кредитната способност на значајните купувачи. Изложеноста на Матичното претпријатие и неговите подружници спрема одредени купувачи, како и кредитниот рејтинг на купувачите постојано се под мониторинг со цел да се намали ризикот од ненаплатливост на најниско ниво.

Сметководствената вредност на финансиските средства презентирани во овие финансиски извештаи ја претставува максималната изложеност на Матичното претпријатие и неговите подружници на кредитен ризик. Финансиските средства не се обезбедени со било каков колатерал.

Структурата на побарувањата од купувачите на 31 декември 2021 година е како што следува:

	Во илјади денари		
	Бруто изложеност	Исправка на вредноста	Нето изложеност
Недоспеани побарувања	111,970	-	111,970
Доспеани и обезвреднети побарувања	497,428	(497,428)	-
Доспеани, но необезвреднети побарувања	411	-	411
	<u>609,809</u>	<u>(497,428)</u>	<u>112,381</u>

Структурата на побарувањата од купувачите на 31 декември 2020 година е како што следува:

	Во илјади денари		
	Бруто изложеност	Исправка на вредноста	Нето изложеност
Недоспеани побарувања	100,749	-	100,749
Доспеани и обезвреднети побарувања	480,464	(480,464)	-
Доспеани, но необезвреднети побарувања	1,288	-	1,288
	<u>582,501</u>	<u>(480,464)</u>	<u>102,037</u>

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

23. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

23.5 Управување со кредитниот ризик (продолжение)

Најголем дел од доспеаните побарувања се наплатени до датумот на ревидираните консолидирани финансиски извештаи.

Доспеани, но необезвреднети побарувања

Старосната структура на доспеаните, но необезвреднети побарувања е како што следува:

	Во илјади денари 31 декември	
	2021	2020
до 30 дена	125	148
од 31 до 90 дена	28	228
од 91 до 365 дена	222	910
Над 365 дена	36	2
	<u>411</u>	<u>1,288</u>

23.6 Управување со ликвидносниот ризик

Табели за ликвидносен ризик

Следните табели детално ја прикажуваат преостаната договорна доспеаност на недериватните финансиски обврски. Табелите се изготвени врз основа на недисконтираните готовински текови на финансиските обврски.

	Просеч. пондер. ефектив. каматна стапка	Во илјади денари 31 декември 2021					Вкупно
		До 1 месец	Од 1-3 месеци	Од 3 месеци до 1 година	Од 1-5 години	Над 5 години	
Обврски кон добавувачи	-	53,439	-	-	-	-	53,439
Позајмици	-	27,859	-	-	-	-	27,859
		<u>81,298</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>81,298</u>

	Просеч. пондер. ефектив. каматна стапка	Во илјади денари 31 декември 2020					Вкупно
		До 1 месец	Од 1-3 месеци	Од 3 месеци до 1 година	Од 1-5 години	Над 5 години	
Обврски кон добавувачи	-	40,827	-	-	-	-	40,827
Позајмици	-	27,859	-	-	-	-	27,859
		<u>68,686</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>68,686</u>

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

23. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

23.7 Објективна вредност на финансиските инструменти

Објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски е одредена на следниот начин:

- објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски со стандардни услови, со кои се тргува на активните ликвидни пазари, се одредува врз основа на котираните пазарни цени;
- објективната вредност на останатите финансиски средства и обврски се одредува во согласност со општоприфатените модели на вреднување кои се базираат на анализа на готовинските текови, со користење на цени од објавените тековни пазарни трансакции и понудени цени од деловните партнери за слични инструменти.

Сметководствена вредност во споредба со објективна вредност

Сметководствената вредност во споредба со објективната вредност е како што следува:

	31 декември 2021		31 декември 2020	
	Сметковод. вредност	Објективна вредност	Сметковод. вредност	Објективна вредност
Во илјади денари				
Финансиски средства				
Пари и парични еквиваленти	7,217	7,217	16,450	16,450
Побарувања од купувачи	112,381	112,381	102,037	102,037
	<u>119,598</u>	<u>119,598</u>	<u>118,487</u>	<u>118,487</u>
Финансиски обврски				
Обврски спрема добавувачи	53,439	53,439	40,827	40,827
Позајмици	27,859	27,859	27,859	27,859
	<u>81,298</u>	<u>81,298</u>	<u>68,686</u>	<u>68,686</u>

24. ДАНОЧЕН РИЗИК

Во Република Северна Македонија тековно во сила се неколку даночни закони, кои се воведени од страна на Министерството за финансии на Република Северна Македонија. Овие даноци вклучуваат: данок на додадена вредност, данок на добивка, персонален данок на доход и останати даноци. Освен тоа, регулативите кои се однесуваат на овие даноци не беа на сила подолг период, спротивно на сличната легислатива во развиените пазарни економии. Дополнително, регулативите кои ја дефинираат имплементацијата на овие закони, често се нејасни или воопшто не постојат. Постојат спротивставени мислења, кои се однесуваат на правното толкување на регулативата, помеѓу различни министерства и државни организации. На тој начин се креираат неизвесности, како и правни конфликти. Даночните биланси, вклучувајќи ги и сите останати полиња на даночна регулатива (како што се увозните царини), можат да бидат предмет на преглед и контрола од неколку соодветни даночни власти, кои можат да проценат значајни казни и пенали.

Толкувањето на даночната легислатива од страна на даночните власти, применета врз трансакциите и активностите на Матичното претпријатие и неговите подружници, може да не коинцидира со толкувањата на Раководството. Како резултат на тоа, трансакциите можат да бидат оспорени од даночните власти и од Матичното претпријатие и неговите подружници може да биде побарано да платат дополнителни даноци, пенали и камати, кои можат да бидат значајни. Документацијата на Матичното претпријатие и неговите подружници останува отворена за контрола од страна на даночните и царинските власти, за период од пет години. Ова практично значи дека даночните власти можат да одредат плаќање на дополнителни обврски во период од пет години од настанувањето на даночната обврска. Горенаведените објаснувања создаваат даночни ризици во Република Северна Македонија, кои се суштински позначајни од оние кои се вообичаени во земјите со повеќе развиени даночни системи.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2021

24. ДАНОЧЕН РИЗИК (продолжение)

Матичното претпријатие и неговите подружници остварува значајни трансакции со поврзаните страни. Исто така, раководството на Матичното претпријатие и неговите подружници сметаат дека поседува доволна и адекватна документација во врска со трансферните цени, но постои одредена неизвесност во поглед на барањата и толкувањата на даночните и другите органи кои можат да се разликуваат од оние на раководството. Раководството на Матичното претпријатие и неговите подружници смета дека различните толкувања нема да имаат значајни ефекти врз консолидираните финансиски извештаи на Матичното претпријатие и неговите подружници.

25. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Официјалните девизни курсеви користени при искажувањето на билансните позиции деноминирани во странска валута, на 31 декември 2021 и 2020 година се следните:

	31 декември 2021	Во денари 31 декември 2020
ЕУР	61.627	61.4856

26. НАСТАНИ ПО ПЕРИОДОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

По завршувањето на периодот на известување, нема настани кои бараат корекција или дополнителни обелоденувања во консолидираните финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2021 година.

ПРИЛОГ 1 – КОНСОЛИДИРАНА ГОДИШНА СМЕТКА